

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Svátkové a soudkyň Mgr. Anny Vrdlovcové a Mgr. Halky Hovorkové ve věci

žalobkyně: **H. M.**, narozená xxx
bytem xxx xxx, xxx xxx
zastoupená advokátem JUDr. Janem Boltnarem, Ph.D.
sídlem Růžová 972/1, 110 00 Praha 1

proti:

žalované: **Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group**, IČO 47116617
sídlem Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8
zastoupená advokátem Mgr. Markem Vojáčkem
sídlem Na Florenci 2116/15, Nové Město, 11000 Praha 1

o zaplacení 57 272 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 17. září 2025, č.j. 26 C 78/2025-132,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku I **mění** co do částky 988 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky ve výši 12 % ročně od 21.5.2025 do zaplacení tak, že se rozsudek v tomto rozsahu zrušuje a řízení se zastavuje, ve zbývajícím rozsahu **se** výrok I **potvrzuje**.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů v částce 24 260,50 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalované.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně napadeným rozsudkem zamítl žalobu o zaplacení částky 57 272 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně z této částky od 21. 5. 2025 do zaplacení (výrok I) a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 12 158 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalované (výrok II).

2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě ze dne 9. 6. 2025, kterou se žalobkyně původně domáhala zaplacení částky 57 272 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně z této částky od 21. 5. 2025 do zaplacení. Žalobkyně tvrdila, že dne 31. 1. 2015 uzavřela se žalovanou pojistnou smlouvu FLEXI životní pojištění č. xxx s počátkem pojištění dne 1. 2. 2015, kterou bylo sjednáno pojištění pro případ smrti nebo dožití a měsíční pojistné 576 Kč, pojištění skončilo výpovědí, žalobkyně na pojistném zaplatila 70 272 Kč a žalovaná jí vyplatila pojistné plnění 13 000 Kč. Důvod neplatnosti smlouvy spatřovala jednak v neurčitosti ujednání o poplatcích, jednak ve zneužívající povaze ujednání; uváděla, že poplatky snižují pojistné vstupující do kapitálové hodnoty nebo přímo kapitálovou hodnotu, od níž se odvíjí pojistné plnění, přičemž výše poplatků byla stanovena v přehledu poplatků a parametrů produktu, který podle ní nebyl součástí předaného produktového sešitu, neobdržela jej ani jinak a nebyla s ním seznámena. Namítala, že přehled poplatků se nestal součástí smlouvy, a ustanovení na něm závislá jsou proto neurčitá a neplatná; prohlášení o převzetí a seznámení s přehledem obsažené v návrhu smlouvy označovala za skryté a nedostatečné. Dále tvrdila, že smlouva je neplatná pro rozpor se zákonem, evropským právem a dobrými mravy, protože ujednání o nakládání s pojistným, formování pojistného plnění a snižování kapitálové hodnoty o poplatky považovala za zneužívající podle článku 3 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. 4. 1993 a nejasná a nesrozumitelná podle článku 5 odst. 1 této směrnice, takže nemohla posoudit ekonomické důsledky smlouvy. Jelikož ujednání o poplatcích podle žalobkyně byla nezbytná pro výpočet pojistného, dovozovala, že bez nich smlouva nemohla existovat a je neplatná jako celek; žalovanou vyzvala k vydání bezdůvodného obohacení přípisem ze dne 5. 5. 2025, avšak bezúspěšně. Po částečném zpětvzetí žaloby do částky 988 Kč s příslušenstvím bylo řízení v této části zastaveno usnesením ze dne 8. 9. 2025.

3. Žalovaná žalobou uplatněný nárok neuznala. Učinila nesporným uzavření pojistné smlouvy a její ukončení výpovědí žalobkyně ke dni 31. 5. 2025, uvedla však, že žalobkyně jí za dobu trvání smlouvy uhradila pojistné celkem 71 441 Kč, dne 10. 12. 2015 jí bylo vyplaceno pojistné plnění 15 100 Kč a v souvislosti s ukončením smlouvy jí vznikl nárok na odkupné 57 Kč. Vznesla námitku promlčení práva žalobkyně namítnout neplatnost smlouvy s tím, že smlouva byla uzavřena za účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, dále jen „o. z.“, jehož zásadami jsou autonomie vůle a preference platnosti právního jednání podle § 574 o. z., a obdobné námitky mají být posuzovány jako relativní, nikoli absolutní neplatnost. Podle žalované počala tříletá subjektivní promlčecí lhůta běžet okamžikem uzavření smlouvy, nejpozději obdržením první rekapitulace stavu pojistné smlouvy ze dne 25. 1. 2016, a ke dni podání žaloby dne 9. 6. 2025 již uplynula. Dále tvrdila, že smlouva je platná, neboť žalobkyně byla se sazebníkem seznámena, napadená ujednání nejsou neurčitá ani zneužívající a žalobkyně v části prohlášení pojistníka potvrdila, že před uzavřením smlouvy sazebník převzala a seznámila se s ním; odmítala, že by šlo o skryté prohlášení. Poukazovala na to, že pojistná smlouva má pouze pět stran, z toho tři a půl strany tvoří formulář, a navazující závěrečná ustanovení a prohlášení jsou psána srozumitelně jako základní text smlouvy. Odmítala i tvrzení o zneužívajících

ujednáních s tím, že žalobkyně nevysvětluje, v čem by měla založit rozpor s požadavkem poctivosti a významnou nerovnováhu v její neprospěch, a namítala, že tatáž ujednání nemohou být zároveň neurčitá a zneužívající. Pro případ neplatnosti smlouvy namítla promlčení nároku na vydání bezdůvodného obohacení ve tříleté subjektivní promlčecí lhůtě ve vztahu k pojistnému uhrazenému do 9. 6. 2022, z opatrnosti i v desetileté objektivní lhůtě, a uplatnila zúčtování vzájemně nepromlčených plnění.

4. Soud prvního stupně po provedeném dokazování, které učinil zejména z listinných důkazů, v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně zrekapituloval jednotlivá stanoviska účastníků a poté popsal skutková zjištění, která učinil. Následně v bodě 20 rozsudku formuloval skutkový závěr o věci, na který odvolací soud pro stručnost odkazuje. Takto soud prvního stupně především zjistil následující: mezi účastnicemi byla dne 31.1.2015 uzavřena smlouva FLEXI životní pojištění č. xxx, v níž žalobkyně sjednala pojištění pro případ smrti a dožití s měsíčním pojistným ve výši 576 Kč. Soud prvního stupně uzavřel, že žalobkyně se při uzavírání smlouvy seznámila se všemi přílohami vyjmenovanými v čl. A odst. 2 smlouvy, včetně přehledu poplatků, neboť převzetí těchto dokumentů výslovně potvrdila v čl. B odst. 2, a že převzala a seznámila se i s předsmluvní dokumentací a modelací vývoje pojištění podle čl. B odst. 1. Žalobkyně na pojistném uhradila celkem 71 441 Kč, žalovaná jí vyplatila pojistné plnění 15 100 Kč a smluvní vztah byl ukončen výpovědí ke dni 31.5.2025, přičemž žalobkyně byla při uzavření smlouvy seznámena se všemi jejími součástmi včetně přehledu poplatků.

5. Soud prvního stupně po právní stránce věc posuzoval podle předpisů účinných ke dni sjednání pojistné smlouvy, tedy podle o. z., ve znění účinném ke dni 31. 1. 2015, a zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění účinném ke dni 31. 1. 2015; výslovně citoval § 1 odst. 2 o. z., § 4 odst. 1 o. z., § 574 o. z., § 580 odst. 1 a 2 o. z., § 588 o. z. a § 4 odst. 4 a 5 zákona o pojistné smlouvě. Nejprve se zabýval platností smlouvy. Uvedl, že neshledal naplnění žádného ze tří taxativních důvodů neplatnosti podle § 588 o. z., tedy zjevný rozpor s dobrými mravy, rozpor se zákonem spojený se zjevným narušením veřejného pořádku, ani závazek k plnění od počátku nemožnému. Dospěl k závěru, že mezi účastnicemi byla zřejmá vůle vyplývající ze smlouvy i ekonomický účel uzavřené smlouvy a že není zákonný důvod zasahovat do projevené autonomie vůle a smluvní volnosti. Soud prvního stupně současně neshledal, že by uzavřená smlouva nebo její nedílné součásti obsahovaly jakákoli zneužívající ustanovení podle § 1814 a násl. o. z. Protože předmětnou smlouvu shledal platnou, uzavřel, že žalobkyni nevznikl nárok na vydání bezdůvodného obohacení, a žalobu v celém rozsahu zamítl.

6. O nákladech řízení soud prvního stupně rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a přiznal je žalované jako účastnici s plným úspěchem ve věci. Celkovou náhradu nákladů řízení určil částkou 12 158 Kč. Tato částka sestávala z paušální náhrady hotových výdajů účastníka podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. ve výši 300 Kč za vyjádření k žalobě ze dne 4. 7. 2025 a dále z odměny za zastupování advokátem podle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, z tarifní hodnoty 56 284 Kč ve výši 3 380 Kč za každý ze dvou a půl úkonu právní služby a z paušální náhrady hotových výdajů po 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za uvedené tři úkony; a z náhrady DPH podle § 137 odst. 3 o. s. ř. ve výši 21 %, tedy 2 058 Kč. O povinnosti platit k rukám právního zástupce rozhodl podle § 149 odst. 1 o. s. ř. a o lhůtě k plnění podle § 160 odst. 1 o. s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje N. N.

7. Proti rozsudku soudu prvního stupně podala žalobkyně včasné odvolání, a to v celém jeho rozsahu. Žalobkyně v odvolání uplatnila odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. b), e) a g) o. s. ř. Namítala, že soud prvního stupně nepřihlédl k jí tvrzeným skutečnostem, rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci a soud dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním. Ke skutkovému závěru o seznámení s Přehledem poplatků namítala, že z dokazování nevyplynulo, že by s ním byla před uzavřením smlouvy prokazatelně seznámena nebo že by jí byl předán; soud podle ní nevysvětlil, z jakých konkrétních skutkových okolností nad rámec formulářové včleňovací věty dovozuje reálné předání a seznámení s obsahem přehledu a jak hodnotil důkazní sílu předtištěného prohlášení ve spotřebitelské adhezní smlouvě. Tvrdila, že obecné formulářové prohlášení o převzetí vyjmenovaných dokumentů a seznámení s nimi nemůže samo nahradit prokazatelné seznámení s obsahem externích dokumentů, které mají být závaznou součástí smlouvy, a odkazovala na judikaturu Nejvyššího soudu, zejm. sp. zn. 31 Cdo 1566/2017, 23 Cdo 2865/2016 a 33 Cdo 2151/2021. Podle žalobkyně nebyla poplatková ujednání vyvedená do externího Přehledu poplatků výslovně a srozumitelně sjednána podle § 1753 o. z., šlo o překvapivá ujednání, s nimiž spotřebitel bez zřetelného upozornění a individuálního souhlasu nemohl rozumně počítat, a pouhý odkaz na přehled dostupný na webu ani formulářové prohlášení neprokazují jeho předání.

8. K právnímu posouzení žalobkyně namítala, že obecná vůle uzavřít smlouvu investičního životního pojištění není totožná s vůlí spotřebitele přijmout konkrétní nákladový mechanismus, protože bez prokazatelného předání Přehledu poplatků nemohla projevit informovanou vůli sjednat poplatky v konkrétním znění. Soud podle ní nahradil požadavky § 1751, § 1753 a § 1811 a násl. o. z. a unijní standard materiální transparentnosti obecnými zásadami autonomie vůle a smluvní volnosti, pominul spotřebitelský režim inkorporace a transparentnosti i to, že cenotvorná ujednání byla vyvedena do externího dokumentu. Dovozovala, že pokud poplatkové klauzule nebyly platně inkorporovány nebo nejsou materiálně srozumitelné, nepřihlíží se k nim, a jestliže bez nich smlouva nemůže plnit hospodářskou funkci, je neplatná jako celek. Zdůraznila přednost a efektivitu unijního práva, čl. 6 a čl. 7 směrnice 93/13/EHS ze dne 5. 4. 1993, o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. 10. 2011, o právech spotřebitelů (dále jen „směrnice“) a judikaturu SDEU ve věcech Océano Grupo C-240/98 až C-244/98, Pannon GSM C-243/08, Banco Español de Crédito C-618/10, Aziz C-415/11, Kásler C-26/13, Van Hove C-96/14 a C-600/19, jakož i judikaturu Ústavního soudu, mimo jiné nálezy sp. zn. II. ÚS 78/19, Pl. ÚS 45/17, II. ÚS 2778/19, III. ÚS 521/05 a I. ÚS 615/17. Dále vytýkala, že soud prvního stupně neprovedl ex offo přezkum zneužívajících ujednání, neidentifikoval potenciálně nerovnovážná ustanovení, neposoudil jejich inkorporaci a materiální srozumitelnost ani jejich přiměřenost ve světle spotřebitelské a unijní úpravy. Rozsudek označila za nepřezkoumatelný, protože se podle ní nevypořádal s argumentací ke zneužívajícím ujednáním, judikaturou, na kterou odkazovala, ani s rozhodující skutkovou otázkou předání a seznámení s Přehledem poplatků. Závěrem žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalované uloží zaplatit žalobkyni částku 57 272 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně z této částky od 21. 5. 2025 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozhodnutí a náhradu nákladů řízení v obou stupních k rukám právního zástupce žalobkyně.

9. Žalovaná ve vyjádření k odvolání navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného. Uvedla, že odvolání považuje za nedůvodné a ztotožňuje se se závěrem soudu prvního stupně, že pojistná

Shodu s prvopisem potvrzuje N. N.

smlouva je platná a žalobkyni nárok na vydání bezdůvodného obohacení nevznikl. Rekapitulovala, že pojistná smlouva byla uzavřena na základě návrhu ze dne 31. 1. 2015 za účinnosti o. z., k žádosti žalobkyně byl uzavřen dodatek měnící kontaktní a trvalou adresu a e-mailovou adresu a smlouva byla ukončena výpovědí žalobkyně ke dni 31. 5. 2025. Za dobu trvání smlouvy žalobkyně podle žalované uhradila pojistné 71 441 Kč, dne 10. 12. 2015 jí bylo vyplaceno pojistné plnění 15 100 Kč a při ukončení smlouvy jí vznikl nárok na odkupné 57 Kč. Žalovaná zdůraznila zásadu autonomie vůle a preferenci platnosti právního jednání podle § 574 o. z. a tvrdila, že obdobné námitky mají být posuzovány prizmatem relativní, nikoli absolutní neplatnosti; odkázala přitom mj. na usnesení Nejvyššího soudu,sp. zn. 23 Cdo 1507/2020. K seznámení se Sazebníkem namítala, že žalobkyně na straně 4 smlouvy v části B prohlášení pojistníka potvrdila, že před uzavřením smlouvy převzala dokumenty uvedené jako přílohy a seznámila se s nimi, včetně Sazebníku, a že v záznamu z jednání potvrdila seznámení se simulovaným průběhem pojištění, charakterem a vlastnostmi nabízeného pojištění, nákladovými parametry, strukturou poplatků a tím, že investiční riziko nese pojistník. Žalobkyně podle žalované nepředložila žádný důkaz, který by tato prohlášení vyvracel, ani netvrdila, že smlouvu nepodepsala; její argumentace je účelová i proto, že stejným prohlášením potvrdila převzetí i jiných příloh, například pojistných podmínek, jejichž převzetí nepopírá. Judikaturu Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1566/2017 a 23 Cdo 2865/2016 považovala žalovaná za nepřiléhavou, protože v nynější věci nebylo na Sazebník pouze odkázáno, nýbrž žalobkyně písemně potvrdila jeho obdržení a seznámení s ním; dodala, že podle rozhodovací praxe nemusí být pojistné podmínky samostatně podepsány, stačí potvrzení o převzetí či seznámení, a odkazovala na rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 5 Cmo 318/97 a usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 32 Cdo 3183/2012 a 23 Cdo 2563/2022. K tvrzeným zneužívajícím ujednáním odkázala na bod 31 rozsudku a na judikaturu Nejvyššího soudu, sp. zn. 33 Cdo 499/2023, 33 Cdo 48/2023, 33 Cdo 3113/2023, 33 Cdo 3579/2022, dále na rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 1984/22 a IV. ÚS 2429/23, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2025, sp. zn. 33 Cdo 206/2025 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2025, sp. zn. 33 Cdo 2298/2025; podle žalované z této judikatury plyne, že ve smlouvách o investičním životním pojištění se o zneužívající ujednání nejedná a judikatura SDEU, na kterou žalobkyně odkazuje, není přiléhavá. Žalovaná dále poukázala na legitimní očekávání podle § 13 o. z. a sjednocenou rozhodovací praxi, podle níž jsou pojistné smlouvy uzavřené za účinnosti o. z. platné, zejména proto, že o. z. posílil autonomii vůle, na právní jednání je třeba hledět spíše jako na platné, strany se ke smlouvě chovaly jako k platné, pojistník potvrdil seznámení se sazebníkem a modelací a smlouvu vypověděl. Odkázala na rozhodnutí Městského soudu v Praze, sp. zn. 18 Co 357/2025, 36 Co 163/2025, 14 Co 442/2025, 18 Co 93/2025, 21 Co 12/2025 a 55 Co 74/2025, a uvedla, že závěr o neexistenci zneužívajících ujednání zastává nejméně šestnáct senátů Městského soudu v Praze. K námitce nepřezkoumatelnosti tvrdila, že rozsudek nemůže být nepřezkoumatelný, jestliže žalobkyně v odvolání uplatňuje konkrétní odvolací důvody proti skutkovým a právním závěrům, jak je setrvale judikováno Nejvyšším soudem. Závěrem žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil a přiznal jí náhradu nákladů odvolacího řízení včetně DPH.

10. Při jednání odvolacího soudu pak obě účastnice poukazovaly na nález Ústavního soudu z 3.6.2026, sp.zn. II. ÚS 3645/25, přičemž jej interpretovaly vždy způsobem konvenujícím jejich procesnímu postoji.

Shodu s prvopisem potvrzuje N. N.

11. Odvolací soud postupem dle § 213 odst. 2 a 4 o. s. ř. zopakoval dokazování *Záznamem z jednání s klientem z 31.1.2015* (čl. 53 p.v. spisu), z něhož zjistil, že žalobkyně projevila zájem o sjednání pojištění pro případ smrti a pojištění dětí, o pojištění spojené se zhodnocováním prostředků zájem neprojevila. Konečně pak prohlásila, že její požadavky byly zaznamenány srozumitelně a jasně, byla seznámena se simulovaným průběhem pojištění, vč. poskytnutí nezbytných údajů o charakteru a vlastnostech nabízeného pojištění, vč. nákladových parametrů a struktury poplatků. Z *Pojistky – Flexi životní pojištění číslo xxx* (čl. 10 a násl. spisu) odvolací soud zjistil, že žalobkyně v ní sjednala pojištění s počátkem 1.2.2015 na dobu 17 let s měsíčním pojistným 576 Kč. V rámci flexibilní životní složky sjednala pojištění pro případ smrti z jakýchkoliv příčin v částce 10 000 Kč s tím, že po dožití se konce pojištění bude vyplacena kapitálová hodnota smlouvy, přičemž kapitálová hodnota smlouvy je zhodnocována a tvoří ji zaplacené pojistné. Dále byla sjednána dětská pojištění pro 2 nezletilé syny žalobkyně (ročník narození 2004 a 2007), a to pro velmi vážná onemocnění v pojistné částce 200 000 Kč, smrti následkem úrazu v částce 50 000 Kč, trvalých následků úrazu s progresivním plněním 1 000 000 Kč a denní odškodné úrazu 300 Kč/den a pojištění hospitalizace v částce 200 Kč/den. Dále odvolací soud zjistil z *nabídky na uzavření pojistné smlouvy* (čl. 12 spisu), že nedílnou součástí smlouvy jsou VPP, SPP, Závěrečná ustanovení, Přehled poplatků a parametrů produktu FLEXI životní pojištění, Maximální hodnoty plnění denního odškodného za dobu léčení úrazu a Oceňovací tabulka plnění za trvalé následky úrazu (srov. čl. A bod 2), zároveň žalobkyně prohlásila, že tyto dokumenty obdržela před uzavřením smlouvy a seznámila se s nimi, a to s vědomím, že tvoří nedílnou součást smlouvy a jsou pro pojistníka závazné stejně jako smlouva, přičemž byla upozorněna na důležitost těchto dokumentů, které jí pomohou porozumět podmínkám pojištění (srov. čl. B body 1 a2). Konečně žalobkyně souhlasila s tím, že, pokud o tom bude předem informována, má žalovaná právo v průběhu trvání pojištění měnit přehled poplatků a oceňovací tabulky. V takovém případě může žalobkyně žalované sdělit svůj nesouhlas a pojištění zanikne (čl. B bod 4). Ze *speciálních pojistných podmínek* (čl. 16 a násl. spisu) pak odvolací soud zjistil, že pojistitel má právo stanovit výši nákladů, poplatků a ceny pojištění, přičemž cena pojištění (pojistné) je definována tak, že za každé období je snižována kapitálová hodnota pojistné smlouvy o částku potřebnou ke krytí sjednaného rozsahu pojištěného rizika a dále o uvedené poplatky […], výše a rozsah poplatků se řídí platným přehledem poplatků, který je k dispozici na internetových stránkách žalované a na všech jejích obchodních místech (čl. 5).

12. Odvolací soud poté přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a § 212a o. s. ř., a odvolání žalobkyně neshledal důvodným.

13. Odvolací soud předně uvádí, že soud prvního stupně ve věci provedl dokazování ke skutečnostem, které byly pro posouzení věci rozhodné. Z důkazů pak učinil odpovídající skutkové závěry, na které odvolací soud pro stručnost zcela odkazuje. Odvolací soud tento správný skutkový závěr pouze doplnil o detailnější zjištění o obsahu pojistné smlouvy, když zjistil, že žalobkyně sjednala životní pojištění pro případ smrti nebo dožití s pojistnou částkou 10 000 Kč, zároveň ale ujednala připojištění svých synů pro případ onemocnění a úrazu s relativně vysokým pojistným krytím, vč. denních částek odškodného, která násobně přesahuje pojistnou ochranu její osoby v tzv. životní složce. Odvolací soud shodně jako soud prvního stupně z dokazování uzavřel, že žalobkyně byla seznámena před uzavřením smlouvy též se sazebníkem poplatků, což žalobkyně opakovaně potvrdila svým podpisem (v záznamu z jednání, návrhu na

uzavření smlouvy), přičemž totéž potvrdila i ve vztahu k dalším připojeným listinám (VPP, SPP), které sama přiložila jako důkaz v tomto řízení.

14. Pokud jde o odvolací důvod, spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, pokládá jej odvolací soud za zjevně nepřiléhavý. Měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I pokud by rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovovalo všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly podle obsahu odvolání na újmu uplatnění práv odvolatele (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011). Z napadeného rozsudku je přitom patrné, jakými úvahami se soud prvního stupně řídil a na jakých důvodech své rozhodnutí založil, a žalobkyně byla zjevně schopna formulovat své odvolání a konkrétně s napadeným rozsudkem polemizovat.

15. Po stránce hmotného práva soud prvního stupně správně celou věc posoudil podle pravidel obsažených v o. z. Byť soud prvního stupně odkazoval též na zákon o pojistné smlouvě, který již v době uzavření smlouvy pozbyl své účinnosti, jeho právní posouzení z něj fakticky nevycházelo, nelze tak apriori považovat právní posouzení věci za nepřiléhavé z tohoto důvodu.

16. Soud prvního stupně se nejprve zabýval otázkou platnosti uzavřené smlouvy, přičemž ji posoudil jako platnou. Žalobkyně v řízení namítala, že je pojistná smlouva neurčitá, neboť přehled poplatků se nestal součástí pojistné smlouvy a není zřejmé, v jaké výši byly poplatky sjednány.

17. Rekodifikace občanského práva učiněná v o. z. přinesla změnu v koncepci posuzování neurčitosti právního jednání, když pracuje s koncepcí zdánlivého právního jednání (§ 553 o .z.). Zároveň se pak zásadně vyslovila pro presumpci platnosti právních jednání, přičemž však nijak nezasáhla do principů spotřebitelského práva, která jsou odrazem směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. 4. 1993, o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. 10. 2011, o právech spotřebitelů (dále jen „směrnice“).

18. Dle § 553 odst. 1 o. z. o právní jednání nejde, nelze-li pro neurčitost nebo nesrozumitelnost zjistit jeho obsah ani výkladem. Dle § 554 o. z. k zdánlivému právnímu jednání se nepřihlíží.

19. Dle § 1725 o. z. smlouva je uzavřena, jakmile si strany ujednaly její obsah. V mezích právního řádu je stranám ponecháno na vůli svobodně si smlouvu ujednat a určit její obsah.

20. Dle § 1751 odst. 1 věta prvá o. z. část obsahu smlouvy lze určit odkazem na obchodní podmínky, které navrhovatel připojí k nabídce nebo které jsou stranám známy. Dle § 2774 odst. 2 o. z. odkazuje-li smlouva na pojistné podmínky, seznámí s nimi pojistitel pojistníka ještě před uzavřením smlouvy; to neplatí, uzavírá-li se smlouva formou obchodu na dálku. Ustanovení § 1845 platí obdobně.

21. Dle § 1799 o. z. doložka ve smlouvě uzavřené adhezním způsobem, která odkazuje na podmínky uvedené mimo vlastní text smlouvy, je platná, byla-li slabší strana s doložkou a jejím významem seznámena nebo prokáže-li se, že význam doložky musela znát.

22. Důvodem nové právní úpravy, provedené v o. z., bylo posílení principu autonomie vůle a mírnější nahlížení na vady právních jednání se zřetelem na udržitelnost platnosti právních jednání

tam, kde se to nepříčí smyslu a účelu zákona. Tato zásada je výslovně vyjádřena v ustanovení § 574 o. z., dle kterého na právní jednání je třeba spíše hledět jako na platné než jako na neplatné, a v ustanovení § 553 odst. 1 o. z., dle kterého lze obsah jinak neurčitého právního jednání zjistit výkladem (shodně např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6.2.2026, sp. zn. 14 Co 442/2025, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2025, sp. zn. 21 Co 12/2025). Stejně tak se k principu autonomie vůle přihlásila i judikatura Ústavního soudu, srov. např. nález z 10. 3. 2020, sp. zn. III. ÚS 392/20.

23. Jak je již výše uvedeno s odkazem na § 553 o. z., pro posouzení právního jednání jako nicotného pro neurčitost je relevantní výklad takového právního jednání, a to dle pravidel uvedených v § 556 o. z..

24. Odvolací soud pak dospěl k závěru, že ujednání pojistné smlouvy ohledně poplatků není neurčité. Jak bylo uvedeno shora, odvolací soud má za prokázané, že žalobkyně byla se sazebníkem poplatků seznámena, když výslovně potvrdila převzetí a seznámení se s přehledem poplatků s tím, že dokumenty poplatky specifikující tvoří nedílnou součást pojistné smlouvy (část B, bod 2 pojistné smlouvy). Rovněž v záznamu o jednání žalobkyně prohlásila, že byla seznámena se simulovaným průběhem pojištění včetně nákladových parametrů a se strukturou poplatků. Byla tedy seznámena s podmínkami, uvedenými mimo vlastní text smlouvy ve smyslu § 1751 odst. 1, § 1799 o. z. a ve smyslu judikatury (viz rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia NS ze dne 13. 2. 2019, sp. zn. 31 Cdo 1566/2017). V průběhu celého trvání pojistného vztahu (po dobu 10 let) žalobkyně určitost pojistné smlouvy nezpochybnila a platila pojistné. Bylo jí tedy zřejmé, že je její povinností platit poplatky a cenu za riziková pojištění dětí, která byla zjevně významným důvodem pro sjednání smlouvy. Ve smyslu výkladových pravidel dle § 556 o. z. tak pojistná smlouva odpovídala úmyslu jednajících, byla odrazem předsmluvního jednání a následně žádná smluvní strana, zejména nikoliv žalobkyně, nedala nijak najevo odlišné vnímání obsahu a významu smlouvy.

25. Odvolací soud pak též souhlasí se soudem prvního stupně v tom, že smlouva netrpí žádným z důvodů pro její absolutní neplatnost, které jsou stipulovány v § 588 o. z.

26. Zároveň odvolací soud též dospěl k závěru, že ve smlouvě nejsou obsažena tzv. zneužívající ujednání, zakotvená v § 1813 a § 1814 o. z. (ve znění účinném v době uzavření smlouvy), potažmo ve směrnici. Jednak odvolací soud hodnotil ujednání smlouvy jako jasná a srozumitelná, žalobkyni bylo od počátku zřejmé, jaká pojištění sjednala a jakou cenu za ně zaplatí, stejně tak projevila zájem především o sjednání rizikového pojištění pro své syny (dle sjednaných pojistných částek šlo fakticky o rizikové pojištění dětí oproti minimální částce pro pojištění životní) a nepožadovala finanční zhodnocení. Žalobkyně si tak byla vědoma toho, že z celkově placeného pojistného je hrazeno i rozsáhlé rizikové pojištění jejích synů. Odvolací soud pak nepřisvědčil tvrzení žalované, že tzv. inkorporační klauzule pro včlenění dalších dokumentů do smlouvy byla nesrozumitelná či skrytá. Podle odvolacího soudu bylo jednak prohlášení o seznámení se s dokumenty obsaženo ve různé formě jak v záznamu z jednání, tak ve smlouvě, zároveň ve smlouvě samotné je ustanovení, začleňující tyto dokumenty formulováno jednoduše a zcela srozumitelně, a to v úvodní části závěrečných ustanovení, tj. pro jeho „skrytost“ též nic nenasvědčuje.

27. Za zneužívající pak odvolací soud nepovažuje ani žalobkyní namítanou možnost žalované jednostranně měnit sazebník poplatků, když zároveň je jednak zachována povinnost žalované o

takové změně žalobkyni předem informovat a jednak právo žalobkyně vyslovit se změnou nesouhlas vedoucí k zániku smlouvy, kteréžto ujednání je obdobou úpravy, obsažené v § 2786 odst. 2 o. z. Konečně pak je nutno uvést, že žalobkyně výslovně nepoukazovala na konkrétní ujednání či soubor ujednání, která by měla založit významnou nerovnováhu v právech stran, a to v neprospěch žalobkyně; odvolací soud pak také žádná taková ujednání nedetekoval.

28. Pro úplnost pak odvolací soud uvádí, že účastnicemi odkazovaný nález Ústavního soudu z 3.6.2026, sp. zn. II. ÚS 3645/25, je pro posouzení projednávané věci použitelný pouze v omezené míře. V tamní věci Ústavní soud považoval za neúplné právní posouzení věci učiněné dovolacím soudem, když nepřipustil dovolací přezkum v otázce přítomnosti zneužívajících ujednání v pojistné smlouvě s poukazem na to, že se nejednalo o rozhodovací důvod nalézacích soudů. V nyní projednávané věci odvolací soud posoudil pojistnou smlouvu jako platnou, když tento závěr vychází též z toho, že ve smlouvě nejsou přítomna tzv. zneužívající ujednání.

29. Odvolací soud tak uzavřel, že posuzovaná pojistná smlouva je platná, neboť v řízení nebyly shledány důvody vedoucí k její neplatnosti (§ 588 o. z.) či nicotnosti (§ 553 o. z.). Stejně tak posuzovaná smlouva neobsahuje tzv. zneužívající ujednání, pro něž by k nim (či snad k celé smlouvě) nemělo být přihlíženo (§ 1815 o. z.). Z těchto důvodů je tak správný, byť stručně odůvodněný, závěr soudu prvního stupně, že smlouva je platná a žalované tak nemohlo na úkor žalobkyně vzniknout jakékoliv bezdůvodné obohacení.

30. Z tohoto důvodu tak odvolací soud napadený rozsudek ve výroku I postupem dle § 219 o.s.ř. potvrdil. Změny tento výrok doznal pouze ve vztahu k té části nároku (částka 988 Kč s příslušenstvím), o níž soud prvního stupně rozhodl, přestože již bylo řízení v tomto rozsahu zastaveno; tedy v tomto rozsahu soud prvního stupně překročil předmět řízení. Odvolací soud tak postupoval podle § 221 odst. 1 písm. c) o.s.ř. a rozsudek částečně zrušil a řízení zastavil, neboť chyběly podmínky řízení.

31. S ohledem na to, že zásahem odvolacího soud doznal rozsudek soudu prvního stupně změny, rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů dle § 224 odst. 2 o. s. ř. Jejich náhradu přiznal podle § 142 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. procesně zcela úspěšné žalované. Tyto náklady tvoří jednak paušální náhrada nákladů nezastoupeného účastníka za vyjádření k žalobě ve výši 450 Kč (§ 151 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu usnesení z 18. 11. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2638/2025) a dále pak odměna advokáta podle ust. § 6 odst. 1, § 7 bod 7, § 8 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Tu odvolací soud přiznal celkem za 4 úkony právní služby po 3 380 Kč (z tarifní hodnoty 56 284 Kč) dle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) cit. vyhlášky, a to příprava a převzetí zastoupení, účast u jednání před soudem prvního stupně dne 8.9.2025, za vyjádření k odvolání a účast u jednání odvolacího soudu dne 23.6.2026, dále odvolací soud přiznal odměnu za 2 úkony právní služby v poloviční výši dle § 11 odst. 1 písm. f) cit. vyhlášky, tj. 1 690 Kč za účast na vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně a soudu odvolacího, a 6 paušálních náhrad hotových výdajů ve výši 450 Kč podle ust. § 13 odst. 4 této vyhlášky. Dále soud přiznal též náhradu za daň z přidané hodnoty v částce 4 210,50 Kč. Celkové náklady odvolacího řízení žalované ve výši 24 260,50 Kč byly přisouzeny v obecné pariční lhůtě (§ 160 odst. 1 věta prvá před středníkem o. s. ř.) a na zákonné platební místo (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Shodu s prvopisem potvrzuje N. N.

Poučení:

Proti výroku I tohoto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně.

Proti výroku II tohoto rozsudku není dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o.s.ř.]

Praha 30. června 2026

JUDr. Alena Svátková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje N. N.